
Mesijansko Biblijska Studija - 112

BIBLIJSKI PRINCIP DAVANJA

Dr. Arnold G. Fruchtenbaum

PREVOD NA SRPSKI JEZIK

BIBLIJSKI PRINCIP DAVANJA

MBS 112

Dr. Arnold G. Fruchtenbaum

Svedočim da su prema svojoj mogućnosti, i preko mogućnosti, bili voljni davati, moleći nas mnogim molbama da primimo milost i zajedništvo služenja svetima

(II Korinćanima 8:3-4)

Ovu temu ćemo obraditi u tri glavne kategorije: prvo, principi davanja; drugo, iznos davanja; i treće, primatelji davanja.

UVOD

Za sam uvod, tri stvari ćemo pomenuti: prvo, odnos između upravljanja i davanja; drugo, temeljna istina davanja; i treće, smetnje pri davanju.

A. Odnos između Upravljanja i Davanja

Davanje je samo deo mnogo veće i sveobuhvatnije teme o upravljanju. Upravljanje je mnogo širi koncept i tretira sa svime šta je Bog dao verniku. Ono uključuje materijalne stvari i duhovne stvari, spoznaju, i osposobljenosti. U toj sveobuhvatnoj temi o upraviteljstvu, pažnja je skoncentrisana na to kako pojedinac koristi sve te stvari u korist i za dobrobit Gospoda i dela Gospodnjeg.

Davanje je samo jedan aspekt upravljanja i tretira isključivo sa vrednosnim aspektom i finansijskim stvarima. Pitanje koje ova tema obrađuje je šta to Bog daje verniku i koliki deo od danog mu osoba treba da vrati Njemu kroz podržavanje i pomoć delu Gospodnjem.

Tako da odnos između davanja i upravljanja jeste takav da je davanje samo deo mnogo veće i sveobuhvatnije teme o upravljanju. U ovom rukopisu, upravljanje neće biti obrađeno u svojoj sveukupnosti i potpunosti, već ćemo obraditi samo jedan aspekt upravljanja: Biblijske principe davanja.

B. Temeljna Istina Davanja

Druga stvar u ovom uvodu jeste da naglasimo jednu temeljnu, osnovnu istinu, koja je utemeljena u Jakovljevoj 1:17. Iz ovog stiha, tri stvari mogu da se nauče. Prvo, Bog je stvorio sve stvari. Drugo, Bog je Stvoritelj, Načinitelj i Onaj koji daje sve stvari. Treće, kada vernik daje, on vraća deo koji ionako pripada Bogu.

To je temeljna istina, koju nikada ne bismo smeli da zaboravimo. Kada vernik daje, on samo vraća deo koji ionako pripada Bogu.

C. Smetnje pri Davanju

Treća stvar u ovom uvodu jeste da pomenemo neke smetnje koje se ispreče davanju. Pet takvih stvari ćemo obrazložiti.

1. Koncept Desetak (Deset Procenata)

Prva zapreka koja čini da ljudi ne darivaju Biblijski jeste „koncept desetka.“ Neki ljudi su toliko vezani ovim konceptom 'deset procenata' da ono šta oni misle jeste da sve šta treba da daju jeste jednostavno svojih deset procenata. Kada daju tih deset procenata svoje zarade, oni osećaju da su ispunili sve svoje odgovornosti prema Gospodu. Na taj način, koncept deset procenata može da bude zapreka pri Biblijskom davanju.

2. Pogrešno Shvatanje Milosnog Davanja

Druga zapreka jeste nedostatak razumevanja „milosnog davanja.“ Upravo zato što mnogi vernici ne razumeju koncept milosnog davanja, i to, takođe, postane zapreka pri davanju.

3. Američki Način Života

Treća zapreka davanju jeste Američki način života. Ponekad se vernik zaplete u pokušaju da održi korak sa prijateljima i komšijama pa počne da troši sve više novca i vremena na materijalne stvari, a sve manje na delo Gospodnje. Upravo je fascinantno koliko često Američki stil života, koji se sastoji u banalnom, „želim,“ postane i pretvori se u „trebam.“ Osoba treba novi automobil iako je stari koji već poseduje sasvim solidan; ili treba novi tv, iako stari model i dalje dobro radi; ili neku drugu stvar ili uređaj. Osoba zapravo uopšte ne treba sve te stvari.

I dok svaka osoba ima pravo da štedi novac za stvari koje želi, osoba mora da bude pažljiva da ne uđe u konfuziju oko želeći i trebati. Jako često je Američki stil života baziran upravo na želeći, a ne na onome šta je stvarno potreba. Na ovaj način, Američki način življenja može da postane prepreka pri davanju, ukoliko ga se ne sagledava na ispravan način.

4. Porezne Olakšice

Četvrta moguća zapreka davanju jesu porezne olakšice. Svi mi jako volimo imati određene porezne olakšice. Ariel Ministries omogućava ove porezne olakšice onima koji pomažu rad Ariel Ministries-a. Međutim, zapreka ovde jeste u tome da neki ljudi neće da daju ništa, osim ukoliko ne mogu da dobiju poreznu olakšicu za svoj

poklon. Još jednom, ukoliko je neko u mogućnosti da dobije poreznu olakšicu, trebao bi, baš zbog sredstava koje dobija kroz poreznu olakšicu da je voljan da pruži još više novca za delo Gopodnje, pre nego za delo „Carevo.“

Međutim, mogu se desiti situacije gde je neko pozvan da daje, a da možda kroz to davanje neće biti moguće da dobije papire za ostvarivanje porezne olakšice. Recimo da je neko impresioniran nezavisnim misionarstvom, koje, zbog nekog razloga, nije postalo deo nekog misionarskog odbora. Unatoč tome, taj neko uočava da to nezavisno misionarstvo radi jako dobar posao i da ima izuzetno učinkovitu službu. Treba li taj neko da se uzdrži od davanja jednostavno zato šta na kraju neće moći da dobije papire za ostvarivanje porezne olakšice? Iako porezne olakšice jesu jako dobra stvar, ukoliko neko daje samo zbog toga da na kraju dobije poreznu olakšicu, onda da, i to takođe može da postane zapreka pri davanju.

5. Obična Pohlepa

Peta smetnja davanju jeste pohlepa. Ovo je jako usko vezano sa Američkim načinom života, ali i ne mora da ima nikakve veze sa tim. Onaj koji je pohlepan za stvarima ima tendenciju da svoju energiju usmeri ka dostizanju objekata svoje pohlepe. Tako da pohlepa može da bude smetnja davanju.

Onaj koji je pohlepan sledi principe iz Luka 12:15 i to na način da misli da **mu je život u onome šta poseduje**. Kološani 3:5 ističu da je **pohlepa ... idolopoklonstvo** koje bi trebalo **da usmrtimo** na svaki način.

I. PRINCIPI DAVANJA

Prva glavna kategorija ove studije jesu principi davanja, i to ćemo podeliti u tri dela: prvo, osnovni principi; drugo, principi koje nalazimo u II Korinćanima 8:1-5; i treće, principi koje nalazimo u II Korinćanima 9:6-14.

A. Osnovni Principi

Postoji pet osnovnih principa Biblijskog davanja. Prvo, davanje je mera za količinu ljubavi koju vernik ima prema Bogu. Drugo, davanje je izražavanje vere. Treće, vernik nikada ne može dati Bogu više nego šta će da primi. Četvrto, davanje bi trebalo biti učinjeno u tajnosti. I peti princip je da bi vernik trebao da bude voljan da radi više kako bi mogao da više da.

1. Davanje je mera za količinu ljubavi koju vernik ima prema Bogu

Prvi osnovni princip jeste da je davanje mera za ljubav koju vernik ima prema Bogu. Način na koji vernik daje kao i procent koji daje često će biti mera njegove ljubavi za Boga. Matej 6:19-21 nas uči da je zgrtanje blaga na Nebu ono šta bi vernik trebao da čini, jer gde je nekom blago tamo će mu biti i srce. Ako vernik zgrće blago ovde na zemlji, onda će i njegovo srce biti u zemaljskim stvarima. Ali, ako vernik zgrće sebi blago na Nebu, njegovo srce biće u stvarima Neba.

Nadalje, I Timoteju 6:17-18 uči da bogataši trebaju **svoju nadu ... postaviti u Boga** i biti spremni da se odreknu svog bogatstva. Oni vernici koji su bogati treba dobro da upamte da njihova nada ne sme da bude postavljena u njihovo bogatstvo, već da svoju nadu stave u Gospoda Boga. Trebalo bi da su spremni odreći se svog bogatstva kako bi poduprli delo Gospodnje.

Takođe, I Jovanova 3:17 kaže da, ukoliko čovek ne daje, onda je pitanje: „Da li ljubav Božija prebiva u njemu?“ Ukoliko osoba ne daje, uistinu bi bilo ispravno pitanje da li je ljubav Božija ikada i bila u njemu.

2. Davanje je izražavanje vere

Drugi osnovni princip nalazimo u Jakovljevoj 2:15-17: davanje je izražavanje vere. Ovde Jakov uči da vernik pokazuje svoju veru kroz svoja dela, a jedan od načina kako vernik može da pokaže svoju veru jeste kroz svoje dela davanja. Vernik nije spašen po delima, ali spašeno stanje svakako bi trebalo biti pokazano i dokazano kroz dela. A, jedno od tih dela jeste i delo davanja.

3. Davati više za rezultat ima primiti više

Treći osnovni princip jeste da vernik nikada ne može dati Bogu više nego šta će da primi ili je primio; više davati značiće više primiti. Ovo je obećanje Božije na koje vernik itekako može da računa. Luka 6:38 kaže: **dajite i daće vam se**. Filipljani

4:15-19 uče da ukoliko vernik daje, Bog će da se pobrine za njegove potrebe; vernik ne treba da se brine za svoje potrebe, jer će se sam Bog za to pobrinuti. Vernik treba da se skoncentriše na davanje, jer će davanje za rezultat imati Božiju opskrbu svih vernikovih potreba.

4. Davanje bi trebalo biti učinjeno u tajnosti

Četvrti osnovni princip u davanju jeste da bi davanje trebalo biti učinjeno u tajnosti, nikako da bi se time hvalisalo, to nam kaže Matej 6:1-4. Vernik ne bi trebao da se razmeće svojim davanjem; vernik bi svoje davanje trebao držati u tajnosti. To je razlog zašto je koncept crkvenih koverti uistinu Biblijski koncept.

5. Davanje proizvodi volju da se radi

Peti osnovni princip jeste da bi vernik trebalo da bude voljan da radi kako bi mogao da još više da. Dela 20:33-35 uče da je Pavle radio kako bi mogao da više da. Efescima 4:28 uče da i drugi trebaju da slede Pavlov primer.

B. Principi koje nalazimo u II Korinćanima 8:1-15

Drugi deo o principima davanja jeste da promotrimo brojne principe davanja koje nalazimo u ovom odlomku. Dok Pavle govori o principima u ovim stihovima, on ističe osam tačaka.

Prva tačka jeste to da Korinćane ohrabruje da slede primer Makedonaca u tome da oni nisu svoje siromaštvo iskoristili kao izgovor da ne daju u stihovima 1-2: ***A obznanjujemo vam, braćo, milost Božiju koja je dana Makedonskim crkvama, jer u velikoj kušnji, kroz nevolju, izobilje njihove radosti i duboko siromaštvo njihovo obilno urodi bogatstvom darežljivosti njihove.***

Makedonci nisu bili bogati ljudi. Stih 1 govori da su oni praktikovali davanje milosti, a o tome ćemo nešto kasnije. Za sada, treba napomenuti da metod koji su Makedonci koristili nije bio princip desetka (davanja deset procenata), već princip davanja milosti ili milosnog davanja. Nadalje, stih 2 nam otkriva ***duboko siromaštvo njihovo***, u kojem su oni bili darežljivi. Stoga, oni nisu svoje siromaštvo koristili kao izgovor da ne daju, već radije, praktikovali su milosno davanje. Iz svog dubokog siromaštva davali su darežljivo.

Druga tačka principa davanja jeste da su oni zapravo tragali za prilikom da daju i to se vidi u stihovima 3-4: ***Svedočim da su prema svojoj mogućnosti, i preko mogućnosti, bili voljni davati, moleći nas mnogim molbama da primimo milost i zajedništvo služenja svetima.***

Za ove vernike, davanje je bila prilika; oni su zapravo tragali za načinom „kopali su,“ „tragali su.“ Oni su aktivno istraživali načine po kojima mogu da daju. Stih 3 kaže da su ***i preko mogućnosti, bili voljni davati***, i to po svojoj slobodnoj volji.

Prema stihu 4, oni su istraživali kakve su potrebe, a onda su radili šta je potrebno da zadovolje te potrebe.

Treća tačka koju Pavle izvlači jeste u stihu 5: ***I ne samo kako se nadasmo nego sebe same najpre dadoše Gospodu, a potom i nama po volji Božijoj.***

Razlog zašto su oni mogli da daju, onako kako su davali u stihovima od 1-4, nalazimo u stihu 5: „pre svega predali su sebe Gospodu.“ Kada su sebe predali Gospodu, tada su postali osetljivi na ***volju Božiju***. Za njih je volja Božija bila da daju, i upravo to su oni i činili, davali su.

Četvrta tačka jeste da je davanje bilo dokaz njihove ljubavi u stihovima 6-8: ***Zato zamolismo Tita da kao što je započeo, tako i dovrši u vama i ovu milost. Ali kao što u svemu obilujete u veri i reči i spoznaji i svakoj gorljivosti - i svojoj ljubavi prema nama - gledajte da obilujete i u ovoj milosti. Ne govorim to kao zapoved, nego gorljivoću drugih prokušavam istinitost i vaše ljubavi.***

Pavle ističe Korinćanima da on nema nameru da im zapovedi da daju. On neće da izda apostolsku zapovest za njih da daju, ali ističe da ukoliko oni doista vole Boga, biće im prirodno da daju. Davanje je dokaz njihove ljubavi prema Bogu. Još jednom, osoba pokazuje svoju veru delima, a u ovom kontekstu, delo koje pokazuje njihovu veru i ljubav jeste delo davanja.

Peta tačka koju Pavle čini jeste da im daje primer jednog velikog davaoca, Mesija lično, u stihu 9: ***Ta poznajete milost Gospoda našega Isusa Hrista! Premda beše bogat, vas radi posta siromašan da se vi njegovim siromaštvom obogatite.***

Mesija je dao samog Sebe. Pavle ističe da na Nebu Mesija ***beše bogat***, ali u Utelovljenju ***posta siromašan***. Ne samo siromašan zato šta je postao čovek, već siromašan zato šta je rođen u porodici koja je bila jako siromašna.

Razlog zašto je On bio voljan da postane siromašan jeste da bi vernici mogli ***njegovim siromaštvom*** da se ***obogate***. Ne da se materijalno obogate, jer Pavle je već istaknuo da ti Korinćani nisu bili materijalno dobrostojeći, već je Ješua (Isus) učinio to da se oni duhovno obogate. Na ovaj način, Isus je izuzetan primer onoga koji daje. Mesija je dao od Sebe. Mesija je bio bogat, ali je postao siromašan i to zato da se vernici ***njegovim siromaštvom obogate***.

Šesta tačka koju Pavle čini pokazuje nam da su oni bili spremni da se i zavetuju, u stihovima 10-11: ***I time vam dajem savet: ovo je naime vama na korist, koji ne samo šta ste to započeli činom nego i htenjem još od prošle godine. A sad i dovršite to delo da kao šta beše spremnost htenja, tako bude i dovršenje od toga šta imate.***

Oni su bili voljni da učine zavet da će ispuniti obećano davanje u toku te godine. „Verom obećano davanje“ ili sačinjeni zavet jeste Biblijski način i uzorak, a Korinćani su napravili baš to. Stih 10 nam kaže da su prošle godine oni svojevolumeno učinili zavet, a u stihu 11 su ohrabreni da ispune dani zavet.

Kada neko iz službe „Ariel Ministries“ bude pozvan da govori na različitim crkvenim konferencijama, te crkve nikada ne pozivamo da nam plate putne troškove ili

nekakav minimalni honorar, ili bilo šta tome slično. Sve šta se traži jeste davanje na dobrovoljnoj osnovi u korist Ariel Ministries. Objasnimo rad i delovanje Ariel Ministries-a konkretnoj zajednici i, od tog trenutka, njima je dana prilika da učine predanje na mesečnom nivou za ovu službu.

Uistinu, kada ljudi učine zavet prema Ariel Ministries, ovaj zavet nije između njih i Ariel Ministries, već između njih i Gospoda. Ukoliko im Bog obezbedi iznos koji su se ono zavetovali dati, oni nam ga i pošalju. Ukoliko im Bog ne obezbedi, oni nam ga neće ni poslati. Ono šta zasigurno nećemo napraviti jeste to da ih nećemo zvati i nećemo im dosađivati pismima za podsećanje, niti bilo šta tome slično. Verujemo da će Gospod da obezbedi ukoliko oni imaju stav da žele dati.

Stoga, šesta stvar koju Pavle uči jeste da je uistinu dobro zavetovati se; osoba treba da bude voljna da se zavetuje, ali još više bi trebalo da bude voljna da ispuni dani zavet, ukoliko Bog obezbedi sredstva.

Sedma tačka koju Pavle ističe u ovom odlomku, u stihu 12, jeste to da su oni spremno davali: ***Jer ako ima spremnosti, ugodna je po onome što neko ima, a ne po onome što nema.***

Njihova spremnost da daju bila je ***ugodna*** Bogu. I tako jeste, svaki koji daje spremno i svojom voljom ugađa Bogu, i takav dar spremnosti volje ugodan je Bogu. Ukoliko se daje škrto, moguće je da dar ipak bude od pomoći onome koji ga prima, ali svakako ne stavlja onoga koji daje u dobar položaj pred Gospodom. Sa Božijeg stanovišta, takav poklon nije ugodan.

Osma tačka koju Pavle ističe u ovom odlomku jeste da davanje ne bi trebalo da ide do tačke osiromašenja, već do tačke jednakosti; u stihovima 13-15: ***Ta nije to da drugima bude olakšanje, a vama nevolja, nego jednakost. U sadašnjem vremenu vaš suvišak za njihovu oskudicu, da i njihov suvišak jednom bude za vašu oskudicu, tako da bude jednakost, kao što je pisano: ko je nakupio mnogo, nije mu preteklo; a ko je nakupio malo, nije mu nedostajalo.***

Pavle ne traži od njih da osiromaše sami sebe; on ne traži od njih da odnesu hranu sa svog stola ili da skinu odeću sa svoje dece. Davanje ne treba da ide do tačke osiromašenja, nego do tačke ***jednakosti***. Stih 13 kaže da oni ne bi trebali sebe da osiromaše svojim davanjem. Već, kako govori stih 14, da bi oni koji sada primaju, u budućnosti mogli da daju, onima od kojih sada primaju. Sada, onaj koji daje podmiruje potrebe nekog drugog, ali može da dođe dan kada će neko drugi biti u mogućnosti da uzvрати, i da će dati onome koji sada daje. U stihu 15, Pavle citira Starozavetni princip iz Izlaska 16:18, koji ističe, u Pustinjskom Lutanju, potrebe sviju bile su namirene. Ako vernik daje do tačke jednakosti, Bog će da se pobrine za sve nas i naše potrebe biće namirene.

C. Principi koje nalazimo u II Korinćanima 9:6-14

Treći deo u ovim principima davanja jesu zapravo neki dodatni principi koje nalazimo u drugom odlomku. Pavle ovde ponovno naglašava osam tačaka, neke su identične kao u prethodnom pasusu, ali neke su nove.

Prva tačka u davanju jeste da ono šta neko seje to će i da žanje; stih 6: **A ovo kažem: ko seje oskudno, oskudno će i da žanje; a ko seje obilno, obilno će i da žanje.**

Ukoliko neko seje oskudno, oskudno će i da žanje; ako neko seje obilato, obilato će i da žanje. Ovo je isti princip kojeg je Pavle već istaknuo: osoba nikada ne može dati Bogu više nego Bog njemu; zato jer će mnogo davanje za rezultat imati još obilnije primanje.

Druga tačka je u stihu 7a: **Svako neka dadne kako je srcem odlučio; ne sa žalošću ili na silu.**

Osoba treba da dadne onako kako je **odlučila** dati, naravno, prema svojim mogućnostima. Slična stvar je istaknuta i u Delima 11:29. Osoba treba da daje prema svojim mogućnostima i u skladu sa svojom dobrom voljom, odnosno onako kako je osoba odlučila. Niko nebi trebao davati **na silu**. Kao šta je u prethodnom odlomku istaknuto, kada neko daje **sa žalošću** ili **na silu**, njegov dar će biti od koristi onome kome je namenjen, ali to nije dar koji je prihvatljiv pred Bogom. Stoga, vernici trebaju davati u skladu sa svojim mogućnostima, i to treba da bude svojevolsjno, ne **sa žalošću** ili **na silu**.

Treća tačka je u stihu 7b: **jer Bog ljubi vesela darivatelja.**

Ovo znači da bi vernik trebao davati sa jednim stavom **veselja** zbog toga. Grčka reč koja se ovde koristi mnogo je snažniji izraz nego šta je to reč „veselje;“ radi se o Grčkoj reči koja znači „oduševljen.“ Vernik bi trebalo da daje sa oduševljenjem; toliko bi trebalo da bude sretan jer ima priliku dati. To je ispravan stav kod davanja.

Četvrta tačka koju Pavle naglašava jeste da će Bog zadovoljiti potrebe vernika, prema stihovima 8-11: **A Bog je moćan učiniti da vam svaka milost obiluje, da u svemu svagda imate svega dovoljno i da obilujete za svako dobro delo. Kao što je pisano: Rasu, dade sirotinji, pravednost njegova ostaje dovek. A onaj koji pribavlja seme sejaču i hleb za jelo, neka i pribavi i umnoži seme vaše i poveća rodove pravednosti vaše, da se u svemu obogaćujete za svaku darežljivost koja kroz nas deluje kao zahvalnica Bogu.**

Šta god osoba više daje, više dobija; šta god osoba više dobija, može više da daje. Filipljanima 4:19 jeste obećanje koje uči da će Bog ispuniti svaku našu potrebu **prema bogatstvu svojemu, u slavi**. Nikako nebi trebalo da promašimo kontekst u kojem nalazimo ovo obećanje. Bog će ispuniti svaku našu potrebu u kontekstu davanja. Ukoliko je osoba voljna davati, Bog će ispunjavati njegove potrebe, i vernik koji daje neće morati da se brine oko životnih potreba. Šta god više osoba daje, više će da dobija, tako da će moći još više da daje.

Peta tačka jeste činjenica da je davanje oblik obožavanja, u stihu 12: **Jer služba ovom bogoslužju ne samo što podmiruje oskudicu svetih nego i obiluje mnogim zahvalnicama Bogu.**

Ljudi često kada razmišljaju o obožavanju misle na pevanje pesama Gospodu i na zahvaljivanje Gospodu. Te stvari jesu uključene u obožavanje Boga, ali to nikako nije sve. Sam čin davanja takođe je oblik obožavanja Boga. I ne samo da je to oblik

obožavanja, nego davanje za rezultat ima umnožavanje obožavanja, zato jer će davanje podmiriti oskudicu onih koji rade i služe u delu Gospodnjem. Oni koji primaju od tog davanja obilovaće **mnogim zahvalnicama** prema Gospodu, i zato jer oni zahvaljuju i slave Boga to za rezultat ima još više obožavanja Boga.

I uistinu, svaki put kada Bog podmiri oskudice i potrebe u Ariel Ministries-u, svaki put kada dobijemo dar koji konačno pokrije plate, porezna davanja, i račune, kažemo, „Neka je slava i hvala Gospodu!“ Zahvaljujemo Gospodu na tim darovima i to zahvaljivanje umnaža obožavanje Boga.

Davanje je oblik obožavanja i to dvostrukog. Prvo, onaj koji daje čini čin obožavanja; drugo, oni koji primaju dar zahvaljivaće Bogu na tome, a rezultat toga je još više obožavanja Boga.

Šesta tačka koju Pavle ističe u ovom odlomku jeste da je davanje koje vernik čini zapravo dokaz njegove ljubavi prema Bogu i da to daje slavu Bogu, u stihu 13: **Osvedočeni ovom službom, oni slave Boga zbog vaše pokornosti u ispovedanju evanđelja Hristova i zajedništva u darežljivosti prema njima i prema svima.**

Pavle je ovo već jednom naglasio, a ponovno naglašavanje ove tačke zapravo dodatno podvlači njenu važnost. Još jednom, princip je da vernik pokazuje svoju ljubav i svoju veru kroz svoja dela. Jedan od najvećih pokazatelja i dokaza da vernik uistinu voli Boga jeste čin davanja. To je čin koji daje slavu Bogu. Ovo ne može biti snažnije naglašano nego svetlom činjenice da se ponavlja više puta: Čin davanja mera je količine ljubavi koju čovek ima za Boga.

Sedma tačka jeste da je davanje oblik zajedništva sa drugim vernicima koji nisu prisutni, u stihu 14: **i u svojoj molitvi za vas čeznu za vama zbog preobilne milosti Božije na vama.** Ljudi općenito misle da je „zajedništvo vernika,“ zajedništvo samo sa onim vernicima sa kojima možemo da budemo fizički. Međutim, to nije sve ono šta upada u ovu kategoriju zajedništva prema ovom odlomku. Kada čovek daje službi koja može da bude udaljena stotinama i hiljadama kilometara, takav ima zajedništvo sa vernicima koji nisu prisutni tu pored njega.

Kada neko pomaže Ariel Ministries-u, na primer, takav ima zajedništvo sa nama, čak i ako nas ne viđa. Kada osoba podupire misije na inozemnim poljima, poput Japana, Kine, Južne Amerike, Evrope, gde god, to je oblik zajedništva sa vernicima koji nisu prisutni tu gde čovek živi. Svaki put kada osoba daje izvan svog neposrednog geografskog lokaliteta, to je oblik zajedništva sa vernicima koji tu nisu prisutni.

Osma tačka koju Pavle čini jeste da iz svega rečenog izvlači zaključak, u stihu 15: **A hvala Bogu na njegovu neizrecivu daru.** Koji je to Božiji **neizrecivi dar**? Dar koji je Bog dao jeste Njegov Sin, koji je postao siromašan da bi vernici mogli da se obogate. To je najveći dar koji nam je Bog omogućio. On nam je omogućio spasenje, ali to je Njega ipak nešto koštalo; koštalo ga je života Njegovog Sina. Uistinu, to da daje vernika može da košta, ali baš kao šta je to što je Bog poslao Svog Sina bila mera Njegove ljubavi prema svetlu (Jovan 3:16), i vernik bi trebao da pokazuje svoju ljubav prema Bogu svojim davanjem.

II. IZNOS DAVANJA

Druga velika kategorija u ovim Biblijskim principima davanja govoriće o iznosu koji bi vernik trebao davati. Ova tema biće podeljena u tri dela: prvo, princip Starog Zaveta; drugo, princip Novog Zaveta; i treće, razlika između ta dva principa.

A. Princip Starog Zaveta: Desetak

Prvi deo o principu Starog Zaveta podelićemo na tri dela: prvo, tri desetka Mojsijevog Zakona; drugo, „spremanje“ desetaka na stranu; i treće, Pisma koja se koriste za podučavanje o desetku.

Princip Starog Zaveta temelji se na desetku, a desetak se temelji na Mojsijevom Zakonu, ali to nema nikakve veze sa vernikom Novog Zaveta. Vernik Novog Zaveta nebi trebalo da daje na temelju desetka.

1. Tri Desetka Mojsijevog Zakona

Prvi deo principa Starog Zaveta jeste da Mojsijev Zakon nije zahtevao samo jedan desetak, već u sebi ima tri različita desetka.

a. Izdržavanje Levijevog Plamena

Prvi desetak jeste deset procenata koje je trebalo davati Levitima, i to je bilo za službu, za sveštenučko pleme Levija, kako bi se moglo održavati Hramsko bogoštovlje. Ovaj desetak se pominje u dva odlomka u Mojsijevom Zakonu. Prvi odlomak jesu Brojevi 18:21-24: ***A sinovima Levijevim dajem, evo, u baštinu sve desetine u Izraelu za njihovu službu što je oni obavljaju, za službu u Šatoru sastanka. Ali neka se sinovi Izraelovi više ne primiču Šatoru sastanka, da ne navuku na se greh te poginu. Nego neka leviti obavljaju službu u Šatoru sastanka pa neka oni snose njihovo bezakonje. To je odredba večna, u sve vaše naraštaje, da među sinovima Izraelovim nemaju baštine. Levitima sam naime dao u baštinu desetine što ih sinovi Izraelovi prinose Gospodu kao podizanicu. Stoga sam za njih rekao: ‘Među sinovima Izraelovim neće imati baštine.’***

Drugi odlomak koji govori o istom ovom desetku jeste Ponovljeni Zakon 14:27: ***Ne zanemari ni levita koji je unutar dveri tvojih, jer on nema ni dela ni baštine s tobom.***

Prvi od ova tri desetka trebalo je davati Levijevom Plemenu, i to im je trebalo davati iz nekoliko razloga. Leviti nisu imali nikakav udeo u Obećanoj Zemlji; nikakav deo teritorija nije bio dodeljen Levitima. Ukoliko neko pogleda Biblijsku mapu koja iscrtava područja Obećane Zemlje po prostorima gde su smeštena plemena zasigurno neće pronaći niti jedan deo teritorije koji pripada Plemenu Levi.

Pleme Levija imalo je drugačiju ulogu. Oni su bili sveštenučko pleme i bili su odgovorni za održavanje Pisama, tako što su proizvodili nove kopije kada bi se stare

istrošile; bili su odgovorni za podučavanje o sadržaju Pisama preostalih jedanaest plemena Izraela; i bili su odgovorni da se brinu o Hramu i o žrtvenim prinosima.

I tako, umesto da su primili u posed sopstveni deo teritorije, svakom plemenu je rečeno da jednostavno odvoje poneki grad, koji su se zvali „levitski gradovi,“ unutar svog plemenskog područja. Pripadnici Levijevog Plemena živeli su u tim gradovima i ispunjavali su svoje dužnosti. Iako su levitski gradovi postojali, Leviti nisu posedovali zemlju, tako da nisu imali nikakve prihode. Desetak je bio jedino sredstvo za njihovo uzdržavanje. Zbog toga šta su oni provodili svo vreme u radu za Gospoda, nisu se trebali brinuti kako zaraditi za život. Njihov rad za Gospoda bio je njihov život. I tako, preostala plemena su imala odgovornost za uzdržavanje plemena sveštenika i to posredstvom ovog prvog desetka.

b. Uzdržavanje Festivala i Žrtvenih Prinosa

Drugi desetak iznosio je deset procenata od preostalih devedeset procenata, a trebao se davati kako bi se održavali festivali i žrtveni prinosi Gospodnji. Drugi desetak pominje se dvaput u knjizi Ponovljeni Zakon.

Prvo mesto je Ponovljeni Zakon 12:5-7 i 10-19. Stihovi 5-7 kažu: ***Nego tražite mesto koje Gospod, Bog vaš, između svih vaših plemena izabere sebi za nastan da onde smesti ime svoje, i onamo idite. I onamo donosite svoje paljenice i svoje žrtve i svoje desetine i podizanice ruku svojih i svoje zavetnice i svoje dobrovoljne prinose i prvine svoje krupne i sitne stoke. I onde blagujte, pred Gospodom, Bogom svojim, i radujte se svemu čega se prihvatila ruka vaša, vi i vaši domovi, čime te je blagoslovio Gospod, Bog tvoj.***

Stihovi 10-19: ***Ali kad pređete preko Jordana i nastanite se u zemlji što vam je Gospod, Bog vaš, daje u baštinu i kad vam dadne počinka od svih neprijatelja vaših unaokolo te mognete živeti spokojno, onda će postojati mesto koje će izabrati Gospod, Bog vaš, da u njemu nastani ime svoje. Onamo ćete donositi sve što vam ja zapovedim: svoje paljenice i svoje žrtve, svoje desetine i podizanice ruku svojih i sve svoje izabrane zavetnice što ste ih zavetovali Gospodu. I radovaćete se pred Gospodom, Bogom svojim, vi i sinovi vaši i kćeri vaše, i vaše slugе i sluškinje vaše, i levit koji bude unutar dveri vaših, budući da on s vama nema ni dela ni baštine. Pazi da ne prinosiš svoje paljenice na bilo kojem mestu koje vidiš, nego na mestu koje izabere Gospod, u jednome od tvojih plemena, tamo prinosi paljenice svoje i tamo čini sve što ti ja zapovedam. Ipak, možeš klati i jesti meso unutar svih svojih dveri, što god ti duša poželi, prema blagoslovu što ti ga bude davao Gospod, Bog tvoj. I nečist i čist mogu ga jesti, kao da je od gazele ili od jelena. Samo krvi ne jedite; prolijte je na zemlju kao vodu. Unutar svojih dveri ne smeš jesti desetinu žita svojega ili vina svojega ili ulja svojega ili prvina svoje krupne i sitne stoke, niti išta od svojih zavetnica što si ih zavetovao ili od svojih dobrovoljnih prinosa ili od podizanica ruku svojih; nego ćeš to blagovati pred Gospodom, Bogom svojim, na mestu koje izabere Gospod, Bog tvoj: ti i sin tvoj i kći tvoja i sluga tvoj i sluškinja tvoja i levit koji bude unutar dveri***

tvojih; i radovaćeš se pred Gospodom, Bogom svojim, svemu čega se prihvatila ruka tvoja. Pazi da ne zanemariš levita dokle god živiš na svojoj zemlji.

U ovom odlomku rečeno nam je da ovaj desetak treba da se donosi **na mesto** koje će Bog da odabere. U konačnici, to **mesto** je bio Jerusolim. Iako nisu mogli da učestvuju u ovom prvom desetku, jer on je u celosti pripadao Levitima, bilo im je moguće da jedu od ovog drugog desetka, ali sa ovim drugim desetkom trebalo je da se sete i Levita (stih 18). Prvi desetak je u potpunosti pripadao Levitima. Drugi desetak je bio donošen tokom festivala Pashe, Pentekosta, ili Senica. Bilo im je dozvoljeno da imaju deo u ovom drugom desetku, ali i ovaj drugi desetak su morali da dele sa Levitom koji je boravio na njihovom plemenskom teritoriju.

Drugi odlomak koji uči o ovom drugom desetku jeste Ponovljeni Zakon 14:22-26: **Obavezno daji desetinu od svega uroda useva svoga, da bi ti polje rađalo iz godine u godinu. I jedi pred Gospodom, Bogom svojim, na mestu koje bude izabrao da u njemu nastani ime svoje, desetinu žita svojega, vina svojega i ulja svojega, i prvine svoje krupne i sitne stoke, da bi naučio u sve dane bojati se Gospoda, Boga svojega. Ako pak put za te bude predug te ne uzmogneš doneti desetine jer je to mesto koje je Gospod, Bog tvoj, izabrao da u njemu nastani ime svoje daleko od tebe; kad te blagoslovi Gospod, Bog tvoj, tada to promeni za novac pa uzmi novac u ruku svoju i pođi u mesto što ga je izabrao Gospod, Bog tvoj. I za taj novac kupi sve što ti duša poželi: govedo ili ovcu ili vina ili žestoka pića ili što god ti duša zaišće; i jedi onde pred Gospodom, Bogom svojim, i raduj se, ti i dom tvoj.**

I ovaj odlomak govori o drugom desetku i ističe pritom četiri stvari. Prvo, u njemu treba učestovati na mestu koje je odabrao Bog, šta je konačno postao Jerusolim. Drugo, mogu da jedu od ovog desetka, dok to od prvog nije dopušteno. Mogu jesti od ovog desetka samo dok traju blagdani Izraela, ne i kod svoje kuće. Treće, ukoliko žive predaleko da bi mogli opšte da donesu proizvod, mogli su umesto toga da donesu novac. Četvrto, kada stignu u Jerusolim, mogli su za taj novac da kupe šta god su želeli za proslavu blagdana; poput brašna, vina, i drugih stvari, a sve kako bi se radovali pred Gospodom.

Ovo je bio drugi desetak: deset procenata od preostalih devedeset procenata koje je trebalo upotrebiti za održavanje blagdana, ili festivala Gospodnjih.

c. Podrška za Siromašne

Treći desetak bio je deset procenata koje se moralo sakupiti svake treće godine prema Ponovljenom Zakonu 14:28-29: **Na kraju svake treće godine iznesi svu desetinu uroda svojega od te godine i položi je unutar dveri svojih. Pa neka dođe levit, budući da on nema ni dela ni baštine s tobom, te došljak i siročić i udovica koja je unutar dveri tvojih, i neka jedu i nasite se, da bi te Gospod, Bog tvoj, blagoslovio u svim delima ruku tvojih šta ih budeš činio.**

Treći desetak davao se svake treće godine, i to je bilo deset procenata za pomoć sirotinji.

d. Zaključak

Pod Zakonom, sveukupni iznos desetka za Jevreje nije bio deset procenata, već je iznos zapravo blizu dvadeset-tri procenta. Danas, ukoliko neko daje na temelju ovog desetka iz Starog Zaveta, onda bi trebalo da daje dvadeset-tri procenta, a ne samo deset procenata. Ali, kako Mojsijev zakon više nije na snazi, nijedan od ovih desetaka nije primenjiv na vernika Novog Zaveta.

2. Spremanje Desetaka na Stranu

Drugi deo ovog principa Starog Zaveta jeste koncept „spremanja desetka na stranu“ koji se podučava u nekim crkvama. Princip spremanja desetka na stranu jeste sledeći: sve šta član lokalne crkve daje mora dati lokalnoj crkvi, koja, zauzvrat, sprema to u crkvenu riznicu. Crkva tako postaje jedina koja razdeljuje šta i kome se daje. Temelj za ovo spremanje desetka na stranu podučava se iz Malahije 3:8-10: **„Sme li čovek da zakida Boga? Vi mene ipak zakidate. I kažete: ‘U čemu te zakidamo?’ U desetini i prinesku. Vi ste kletvom udareni, jer mene zakidate, vi, sav narod. Donesite čitavu desetinu u riznicu da u mojoj kući bude hrane; i onda me u tome iskušajte“, veli Gospod Nad Vojskama. „Neću li vam otvoriti okna nebeska i izlupati na vas blagoslov dok vam ne bude dosta?“**

Koncept spremanja desetka na stranu, koji se temelji na ovom odlomku iz Knjige Proroka Malahije, zapravo je pogrešan koncept koji u sebi nosi zamisao da su sveti iz vremena Novog Zaveta još uvek pod pravilom desetka. Koncept je takav da vernik ne može da uzme svojih deset procenata i da ih da različitim službama, ili različitim crkvama. Već vernik mora da uzme celokupan iznos i da ga da lokalnoj crkvi. Sve to zajedno treba da se spremi u crkvenu riznicu. Na taj način crkvena riznica postaje „spremište,“ a lokalna crkva je jedini razdelitelj i jedina odlučuje kako će da upravlja tim fondovima.

Je li to uistinu ono šta Malahija podučava? Očigledno, odgovor je „ne.“ Temelj za ono šta Malahija kaže jeste Mojsijev Zakon. U vremenu kada Malahija prorokuje, Izrael je pod Zakonom, i kao takav, mora da donosi svoj desetak **u riznicu** (u spremište). Međutim, vernici danas nisu pod Zakonom, nego su pod milosti. Malahijeva opomena nije temeljena na principima milosnog davanja; utemeljena je na principima Mojsijevog Zakona.

Nadalje, u ovom kontekstu, **riznica** je Jevrejski Hram u Jerusalamu, a ne lokalna crkva. To spremište, ili riznica, ima svoju svrhu u izdržavanju sveštenstva, ne da bi se to razdelivalo raznim službama. U prvom delu ovog pasusa o tri desetka pokazali smo da je jedan desetak bio namenjen za sveštenstvo i da je on trebao da se sprema u Hramsku Građevinu. Spremište, ili **riznica**, o kojoj je govorio Malahija jeste Jevrejski Hram, a ne lokalna crkva. Još jednom, spremište je služilo za uzdržavanje sveštenika, a ne za daljnje deljenje i distribuciju kako se to čini danas. Ovaj odlomak u Malahiji nema nikakvu primenu na Crkvu danas. Odlomak ne govori o Crkvi, niti se odnosi na odgovornosti Crkve.

3. Pisma koja se koriste za podučavanje o Desetku

Treći deo o ovom principu Starog Zaveta o desetku odnosi se na delove Pisma koje koriste ljudi koji pokušavaju da na silu uguraju desetak kao zapoved za svete u vremenu Crkve. Temu ćemo podeliti na dva dela: prvo, Spisi Novog Zaveta; i drugo, Spisi Starog Zaveta.

a. Spisi Novog Zaveta

Kada neki učitelji shvate da ne mogu ugurati desetak na temelju Mojsijevog Zakona, niti na temelju odlomka u Malahiji, oni pokušavaju da pronađu neki drugi način za nametanje desetka. Metoda koju koriste jeste da istaknu da se desetak pominje i u Novom Zavetu. Tvrde da kako se desetak pominje u Novom Zavetu, onda je svakako obavezan i za vernike danas.

Desetak se pominje u četiri odlomka u Novom Zavetu. Prva tri puta se ne odnosi na njegovo pridržavanje od strane svetih u vremenu Crkve, već se odnosi na način na koji su ga se pridržavali Fariseji. Sva tri ova primera nalaze se u Evanđeljima: Matej 23:23; Luka 11:42; i 18:9-12. Ukoliko se neko zagleda u ove tri reference iz Evanđelja, iako se desetak tamo uistinu pominje, ne odnosi se na praksu vernika Novog Zaveta; niti se odnosi na praksu svetih iz vremena Crkve. Već se odnosi na praksu Fariseja i na farisejsko pridržavanje pravila o desetku pod Mojsijevim Zakonom. Vernik danas nije pod Mojsijevim Zakonom, već je pod milošću.

Četvrto mesto gde se desetak pominje u Novom zavetu jeste u Poslanici Jevrejima 7:4-10. U tom kontekstu, odnosi se na Pleme Levija. Crkva nije Pleme Levija. Stoga, ni ovaj odlomak ne govori o desetku za vernika Novog Zaveta.

b. Spisi Starog Zaveta

Ima još jedan odlomak koji ljudi koriste da bi podučavali o desetku, a to je Postanak 14:17-20: ***A po povratku njegovu, posle pobede nad Kedorlaomerom i nad carevima koji su bili s njim, car Sodome izađe mu ususret u dolinu Šave, to jest Carevu dolinu. Tada Melhisedek, car Salima, iznese hleb i vino; a on beše sveštenik Boga Svevišnjega. I blagoslovi ga te reče: 'Blagosloven Avram od Boga Svevišnjega, posednika neba i zemlje! I blagosloven Bog Svevišnji koji ti neprijatelje tvoje preda u ruke!' A Avram mu dade desetinu od svega.***

Upravo na poslednjoj frazi iz stiha 20 ljudi grade svoje argumente. Tu se ističe da je Avram platio desetak, ***desetinu od svega*** (od svega šta je imao tu) Melhisedeku. Kako je ovaj Avraamov čin prethodio Zakonu, ljudi tvrde da to pokazuje da desetak nije nešto šta se odnosi samo na ljude pod Zakonom, već je isto tako zapoved i za druge. Je li to uistinu ono šta Postanak 14:17-20 uči? Je li Avraamov slučaj valjan primer da se podučava koncept obaveznog davanje desetka?

Kontekstualno govoreći, ovaj odlomak tvrdi pet stvari. Prvo, to se temeljilo na Avraamovoj slobodnoj volji. Avraamu nije zapovedeno da mora dati desetak Melhisedeku; ovo je bilo utemeljeno potpuno na Avraamovoj dobroj volji. Drugo,

Avram ovaj iznos nije dao u crkveno spremište, niti u Hramsku riznicu. On je to dao jednoj osobi, a ta osoba je Melhisedek. Treća stvar, on je platio ovaj desetak u dobi od osamdeset godina. Nema nikakvih zapisa da je on ovaj desetak platio ikada pre, niti ima ikakvih zapisa da je to učinio ikada posle. Radi se o događaju koji se odigrao samo jednom, nije bio nastavak nekog običaja, niti se posle toga nastavio praktikovati. Četvrta stvar koju treba primetiti jeste to da Avraam nije dao desetak od svog imetka, niti od svog prihoda; on je dao desetak od ratnog plena, plena koji je zadobio u borbi protiv petorice careva. Stoga, ukoliko ljudi ovaj odlomak koriste da uče o desetku, trebalo bi da uče da prvo treba da se krene u rat, da se zarobi ratni plen, i da se onda da deset procenata od toga. I peta stvar je da se ovaj odlomak ne može upotrebiti kao temelj za učenje o desetku za svete u vremenu Crkve.

c. Zaključak

Do sada smo zaključili da iznos koji treba dati vernik, u Starom Zavetu jeste desetak. Ali, to ni na koji način nije primenjivo na vernika Novog Zaveta.

B. Princip Novog Zaveta: Duhom Kontrolisano Davanje

Drugi deo o iznosu koji bi vernik trebao davati jeste taj da princip Novog Zaveta nije temeljen na desetku, već na Duhom kontrolisanom davanju. Ovaj princip Novog Zaveta obradićemo kroz dva područja.

1. Novi Temelj za Davanje

Prvo područje u ovom principu Novog Zaveta, kod davanja koje je Duhom kontrolisano jeste to da vernik nije pod Zakonom, već je pod milosti. U Rimljanima 6:14, Pavle piše: ***Ta neće greh vama gospodariti! Jer niste pod Zakonom, nego pod milošću.***

On ovo ponovo izvlači u Galatima 5:18: ***Ako li vas Duh vodi, niste pod Zakonom.***

Prva stvar koju Pavle naglašava u oba ova odlomka jeste to da vernik više nije pod Zakonom. Pagani nikada nisu ni bili pod Zakonom, a Jevrejski vernici, koji jesu bili pod Zakonom, više nisu pod Zakonom. Umesto toga, oni su sada pod dve stvari. Prvo, prema pasusu u Rimljanima, oni su ***pod milošću***. Biti ***pod milošću*** znači da „više nisu pod Zakonom,“ i zato vernik više nebi trebalo da daje na temelju Mojsijeva Zakona. Desetak je oduvek bio utemeljen i ukorenjen u Mojsijevom Zakonu; a zato šta vernik nije pod Mojsijevim Zakonom, on ne treba da daje po tom temelju. Vernik je sada pod milošću i trebalo bi da praktikuje milosno davanje, a ne „Zakonsko davanje.“

Dobar primer ove metode jeste delovanje u Delima 4:32-35: ***A u mnoštva onih koji su poverovali beše jedno srce i jedna duša. I nijedan nije ni za šta od dobara svojih govorio da je njegovo, nego im sve beše zajedničko. I apostoli velikom silom davahu svedočanstvo o uskrsnuću Gospoda Isusa, i velika milost beše***

nad njima svima. Među njima naime niko nije bio u oskudici jer koji god bi posedovali zemljišta ili kuće, prodavali bi i donosili zaradu od onoga što se prodalo te stavljali do nogu apostolā. A delilo se svakomu kako bi komu trebalo.

Ovde, u ovom odlomku, nalazimo princip milosnog davanja ili Duhom kontrolisano davanje u akciji: davali su kako ih je osećaj vodio da daju; nije bilo obavezujućeg zakona koji ih je rukovodio; nije bilo tačno određenog procenta. Princip je da vernik nije pod Zakonom nego je pod milošću. Stoga, vernik mora da praktikuje milosno davanje ili Duhom kontrolisano davanje.

2. Procedura

Drugo područje u Novom Zavetu, o Duhom kontrolisanom davanju, ili milosnom davanju jeste procedura, ili sam postupak prilikom davanja, a to nam je izneseno u I Korinćanima 16:1-2: ***A šta se tiče sabiranja za svete, kako odredih galacijskim crkvama, tako i vi učinite. Svakog prvog dana u sedmici neka svaki od vas kod sebe stavlja na stranu skupljajući koliko god uspe, da se ne sabire tek kada ja dođem.***

Postupak ili procedura za Duhom kontrolisano davanje temelji se na četiri koraka.

a. Sistematski

Prvo, davanje pod milosti treba da bude sistematično, ne nasumično ili slučajno. Ova procedura treba da se čini ***svakog prvog dana u sedmici***, a to je period od sumraka u Subotu do sumraka u Nedelju. Tog dana, vernik bi trebalo da sedne i da odluči na jedan sistematski način koliki će deo od svog prihoda predati za Gospoda.

Stoga, prvi korak u Duhom kontrolisanom, milosnom davanju jeste da ono treba da bude učinjeno sistematski, i da bude učinjeno na prvi dan u sedmici. Odluka o tome koliki će deo od svog prihoda neko odvojiti za Gospoda nebi trebala da bude donešena nasumično, već to treba da se čini sistematično.

b. Individualno

Drugi korak koji Pavle ističe u vezi sa ovim milosnim davanjem jeste da to treba da bude učinjeno individualno: ***neka svaki od vas***. Davanje je obaveza svakog vernika ponaosob. Pavle u ovom odlomku ne tretira sa davanjem cele zajednice. Ovaj stih govori protiv koncepta spremanja desetka na stranu, gde vernici sav svoj novac stavljaju u nekakvu crkvenu riznicu, a onda đakoni i starešine biraju kako će to dalje da raspoređuju. Upravo suprotno, davanje treba činiti pojedinačno, individualno: ***neka svaki od vas***.

Drugi korak nas uči dve stvari. Prvo, davanje je obaveza za svakog vernika. Drugo, to nebi trebalo da se radi korporativno (ne svi zajedno), već individualno. Ovo

nikako ne znači da davanje nebi trebalo praktikovati i korporativno; sasvim je ispravno da osoba da novac za misijski program lokalne crkve. Poanta ovde je da to nebi trebalo da bude jedini i sveukupni način na koji pojedinac daje za misije. Osoba treba da podupire misijski program lokalne crkve, ali ukoliko postoji misija, ili nekakav misionarski program za koji neko oseća teret i to nije finansirano ili podržano od strane lokalne crkve, tada bi se takva osoba trebala osetiti slobodnom da daje individualni poklon toj misiji ili toj osobi. Davanje treba činiti individualno.

c. Privatno

Treći korak pod Duhom kontrolisanim davanjem nalazimo u izrazu ***kod sebe stavlja na stranu***. Treći princip je princip privatnog depozita. Radi se o tome da novac koji osoba odluči dati treba da se stavi na stranu na zasebno za to određeno privatno mesto, ne na javno mesto, kao šta je to crkveni trezor. Kada se novac spremi na stranu, na privatno mesto, tada može da se dalje razdeljuje od strane pojedinca onako kako ga Duh Sveti vodi.

Način koji smo odabrali moja supruga i ja da napravimo ovo jeste da smo otvorili odvojene tekuće račune. Imamo dva tekuća računa: Jedan je naš Operativni Račun preko kojeg plaćamo naše račune, a drugi zovemo „Božiji Račun.“ Novac koji odvajamo na stranu za delo Gospodnje ne ide u crkvenu riznicu, nego ga položimo na Božiji Račun. Od tog trenutka dalje, to je Božiji novac, a mi smo predani tome da jednom kada položimo novac na taj račun, bez obzira koliko nam trebao novac na nekom drugom mestu, taj novac će biti razdeljen sa Božijeg računa onako kako Duh vodi. Jednom kada stavimo tamo novac to postaje Božiji novac. Kada se pred nas stavi neka određena potreba neke misije ili neke službe, mi tada ne moramo da sednemo i da vidimo kako da obezbedimo potreban novac da bismo odgovorili na tu potrebu. Novac je već stavljen na stranu; to je već Božiji novac. Tako da je jedino potrebno odlučiti koliko od toga novca želimo dati za tu određenu svrhu, program, misiju, službu, ili lokalnu crkvu.

Ovo je treći korak: Položiti novac na stranu u privatni depozit. Treba biti stavljen u posebno, privatno mesto, ne javno mesto, odakle može da bude dalje razdeljen od strane pojedinca onako kako ga Duh vodi.

d. Proporcionalno

Četvrti korak jeste da bi Duhom kontrolisano davanje trebalo biti učinjeno proporcionalno: ***koliko god uspe***. Duhom kontrolisano davanje nije bazirano na desetku. Vernik nebi trebao da donosi tako praznu odluku da će davati deset procenata i to je to. Ponekad će vernik možda moći dati samo pet procenata; ponekad će to biti deset procenata. Ponekad će možda biti dvadeset; trideset; četrdeset; pedeset; šesdeset, čak možda i devedeset. Ponekad, ukoliko su čoveku sve potrebe podmirene, možda će dati i sto procenata. Iznos ili proporcija koju vernik daje razlikovaće se u različitim vremenima. I to je, takođe, Duhom kontrolisano davanje; ono treba da bude proporcionalno.

C. Različitosti Između Dva Principa

Treći deo u vezi sa iznosom koji vernik treba dati jeste razlikovanje između principa Starog Zaveta i principa Novog Zaveta.

U Starom Zavetu, neplaćanje desetka pod Zakonom donosilo je u život čoveka gnev i osudu, ali nedavanje slobodno pod milošću jednostavno ne donosi nagrade od Boga. Novi Zavet nas uči da šta osoba više daje, to osoba više i prima.

III. PRIMATELJI DAVANJA

Treća velika kategorija u Biblijskim principima davanja jesu primatelji: Kome ili zbog kojih razloga vernik treba davati? Postoji pet primatelja Biblijskog davanja.

A. Vernikova Porodica

Prvi primatelj Biblijskog davanja jeste vernikova porodica; vernikova ključna odgovornost jeste da se brine za potrebe svoje porodice. Biblija ne gleda baš najbolje na ljude koji ne vrše svoje dužnosti u ovom području. U I Timoteju 5:8, Pavle piše: ***Ako li se neko za svoje, a poglavito za ukućane, ne stara, zanijekao je veru i gori je od nevernika.***

Primetite kako se gleda na osobu koja se ne brine za potrebe svoje porodice. Prema onome šta kaže Pavle, čak i ako takva osoba tvrdi da to radi iz duhovnih razloga, takav zapravo uopšte nije duhovan. Takav se možda nije rečima odrekao vere, ali u svojoj praksi i u svom življenju ***zanijekao je veru***, jer jedan deo u delovanju vere jeste to da se osoba brine za potrebe svoje porodice. Onaj koji se ne brine za te potrebe, barem u praksi, zanijekao je veru, i iz tog razloga ***gori je od nevernika.***

Kako to vernik može da bude gori od nevernika? Nevernik ne tvrdi da čini nešto za delo Božije, nevernik ne tvrdi da čini nešto za slavu Božiju, dok vernik iznosi takve tvrdnje. Ali, ukoliko svojim življenjem i praksom vernik negira te činjenice, onda da, ***gori je od nevernika***, zato šta donosi prigovore i obeščašćuje upravo Gospoda za kojeg tvrdi da mu služi.

Stoga, vernikova ključna odgovornost jeste da se stara za potrebe svoje porodice. Ovde treba da se naglasi da govorimo o potrebama porodice, ne o njihovim željama. Davanje nikada nebi trebalo žrtvovati za želje koje ima porodica, već uvek za njihove potrebe, za ono šta im uistinu treba.

B. Za Delo Službe

Drugi primalac davanja trebalo bi da bude delo službe, poput na primer, lokalne crkve. Vernik ima obavezu da potpomaže lokalnu crkvu kojoj se pridružio. Ovu obavezu nalazimo u I Korinćanima 9:7-14: ***Ko ikada ratuje o svom trošku? Ko sadi vinograd pa od roda njegova ne jede? Ili ko napasa stado pa od mleka***

stada ne jede? Zar to govorim po ljudsku? Ili ne kaže to i Zakon? Jer u Mojsijevu zakonu je pisano: Ne zavezuju usta volu koji vrše! Zar je Bogu stalo do volova? Ili zbog nas sve to govori? Ta nas radi je to napisano, jer ko ore, u nadi treba orati; i ko vrše u nadi, bit će deonik svoje nade. Ako smo mi vama posejali duhovna dobra, je li to nešto veliko ako mi požanjemo vaša telesna dobra? Ako drugi imaju udeo u vlasti nad vama, zar još više nemamo mi? Ali nismo se poslužili tom vlašću, nego sve podnosimo da ne postavimo kakve zapreke evanđelju Hristovu. Ne znate li da se oni koji obavljaju svetu službu od hramskih prinosa hrane, i koji kod žrtvenika služe sa žrtvenikom dele? Tako i Gospod odredi da oni koji navešćuju evanđelje od evanđelja žive.

U ovim stihovima Pavle naglašava činjenicu da oni koji služe imaju pravo da **od evanđelja žive**. U stihu 11, on jasno opisuje princip: Onaj koji seje duhovna dobra ima svako pravo da žanje od tih materijalnih dobara. Vernici imaju obavezu da podupiru dela službe, a posebno u ovom slučaju, da podupiru rad lokalne crkve.

Odlomak koji nam daje primer o onima koji ispunjavaju obavezu i podupiru delo službe jesu Filipljani 4:10-16: **A uvelike se obradovah u Gospodu šta ste napokon procvali te mislite na mene; mislili ste i pre, ali niste imali prilike. Ne govorim to zbog oskudice, ta ja sam naučio biti zadovoljan u kojem god stanju bio. Znam i živeti skromno, znam i obilovati. U svemu sam se i na sve navikao: i sit biti i gladovati, i obilovati i oskudevati. Sve mogu u onomu koji mi snagu daje - Hristosu. Ipak, dobro učiniste što sa mnom podeliste moju nevolju. A i vi, Filipljani, znate: u početku evanđelja, kad odoh iz Makedonije, nijedna mi se crkva nije pridružila u pogledu izdataka i primitaka, osim vas jedinih. Jer i u Solun ste, i jednom i dvaput za potrebu moju poslali.**

Filipljani su dobar primer onih koji su ispunili svoju obavezu i podržali delo službe. Lokalna crkva u Filipima podržala je delo službe koju je Pavle činio, a to je bilo uspostavljanje novih crkava. Stoga, osoba treba da podrži delo službe, posebno delovanje lokalne crkve.

U ovo delovanje unutar okvira lokalne crkve treba uključiti i pojedince koje isto tako treba podržavati. Ovo uključuje misionare, ili evangeliste, kao šta je to istaknuto u II Korinćanima 8:1-9:15.

Unutar delovanja lokalne crkve treba u ovo uključiti i pastore, prema I Timoteju 5:17-18: **Starešine koji dobro upravljaju neka se smatra dostojnima dvostruke časti, poglavito one koji se trude u reči i nauku. Jer Pismo veli: Volu koji vrše ne zavezuju usta! I: Vredan je radnik plaće svoje.**

Starešine koje podučavaju jesu pastori, a oni koji jesu starešine koje uz to poučavaju **neka se smatra dostojnima dvostruke časti**. Grčka reč koja se ovde koristi za **čast** nije uobičajena reč, već se radi o finansijskom terminu koji znači „nagrada,“ „plata,“ „obeštećenje.“ Stoga, pastor, ili starešina koji podučava vredan je dvostruke nagrade. Ukoliko neko Pavlove reči uzme ozbiljno, pastor bi trebalo da prima dvostruki iznos prosečne plate unutar kongregacije.

Drugi primalac vernikovog davanja trebalo bi da bude delo službe. To uključuje rad lokalne crkve, misionare, evangeliste, kao i pastore ili starešine koje podučavaju u toj crkvi.

C. Jevrejske Misije

Treći primalac Biblijskog davanja proizlazi iz ovog drugog. U davanju za misije, naglasak bi trebalo da bude na Jevrejskim misijama. Biblija deli misije u dve kategorije. I Američke crkve takođe dele misije na dve kategorije, gotovo posvuda to su domaće misije i inostrane misije, ali to nisu dve kategorije koje koriste Pisma. Dve kategorije iz Pisama jesu Jevrejske misije i Paganske misije (Galatima 2; Rimljani 11; Dela 15).

Zato šta postoje dve vrste misije, naglasak bi trebalo da bude na Jevrejskim misijama, pogotovo kada govorimo o Paganskim vernicima. Ovo proizlazi iz Rimljana 15:25-27: **Ali sada idem u Jerusolim služeći svetima. Jer se Makedoniji i Ahaji svide poslati neki prilog za siromašne svete u Jerusalmu. Ta svide im se jer su im i dužnici. Jer ako su pagani postali sudeonici njihovih duhovnih dobara, dužni su im i u telesnima poslužiti.**

U ovom odlomku, Pavle gradi na nečem šta je pisao u Efescima 2:11-3:6. On ističe i govori jako detaljno o načinu na koji su Paganski vernici postali sudionici Jevrejskih duhovnih blagoslova. I zato šta jesu postali sudionici Jevrejskih duhovnih blagoslova, prema Pavlu, Paganski vernici postali su dužnici Jevrejima, pogotovo Jevrejskim vernicima. Način da se uzvрати, odnosno da se plati taj dug jeste deljenje materijalnih dobara sa Jevrejskim vernicima. Kako su Pagani postali **sudeonici njihovih duhovnih dobara**, sada će da vrate svoj dug tako šta će davati materijalna dobra Jevrejskim vernicima. To je razlog zašto bi svaka lokalna crkva trebala da ima neku Jevrejsku misiju ili organizaciju koju može da podržava kroz misionarski budžet, i da na taj način ispuni svoju obavezu.

Ono šta Pavle uči ovde svakako ide zajedno i usklađeno sa onim šta je pre rekao u Rimljanima 1:16: **Ta ne stidim se evanđelja Hristova, jer ono je sila Božija na spasenje svakomu koji veruje – prvo Jevrejину, pa onda i Grku.**

Evanđelje je **prvo Jevrejину**, a ovaj se princip primenjuje i na pasivnu i na aktivnu evangelizaciju. Aktivna evangelizacija jeste kada osoba čini delo evangeliste. To je ono šta je Pavle činio kroz Knjigu Dela Apostolskih. On je bio Apostol Pagana, ali je uvek u svom aktivnom evangelizovanju išao **prvo Jevrejину**. Drugo, princip iz Rimljana 1:16 se takođe primenjuje i na pasivni evangelizam. Pasivni evangelizam je kada osoba podupire one koji rade delo evangelizacije, a to je i poanta Rimljana 15. Princip **prvo Jevrejину** se primenjuje i na pasivni evangelizam. Stoga, trebalo bi da kada neko daje za misije naglasak bude na Jevrejskim misijama.

Ukoliko neka lokalna crkva ne podržava Jevrejske misije, osoba može da ih ohrabri da razmisle o podupiranju barem jedne od nekoliko Jevrejskih misija koje rade u polju, tako da ih stavi na svoj misionarski budžet. Ili, ukoliko pojedinac vernik još uvek ne podržava Jevrejske misije, on može da moli Gospoda i da traži Njegovo vodstvo u tome koju Jevrejsku misiju bi Gospod hteo da on redovno podržava.

Treći primalac jesu Jevrejske misije, koje vrše delo evangelizacije Jevreja i podučavanja Jevrejskih vernika.

D. Učitelji Biblije

Četvrti primalac ličnog davanja trebalo bi da bude učitelj Biblije prema onom šta kažu Galatima 6:6: ***A ko se poučava u Reči, neka sva dobra deli s onim koji poučava.***

Onaj koji je poučavan u Reči obavezan je da podržava svog učitelja sa svojim materijalnim dobrima. To može biti pastor, učitelj u Nedeljnoj Školi, onaj koji proizvodi učenike, neko ko podučava Bibliju na televiziji ili radiju, ili Biblijski učitelj koji to čini sa trake. Ukoliko neko uči Reč od nekog određenog pojedinca ili organizacije, tada takav ima obavezu da deli svoja materijalna dobra sa tim učiteljem Biblije.

E. Brat u Potrebi

Peti primalac jeste brat u potrebi kao šta nam to kaže u Jakovljeva 2:15-17: ***Ako li su koji brat ili sestra goli i potrebiti svagdanje hrane pa im neko od vas rekne: 'Idite u miru, grejte se i sitite!', a ne date im što je potrebno za telo, koja korist? Tako i vera: ako nema delā, mrtva je sama po sebi.***

Peti primalac ličnog davanja trebalo bi da bude brat koji je u potrebi zbog okolnosti koje nadilaze njegovu kontrolu. Ukoliko osoba jednostavno ne želi da radi, onda čovek nema obaveza prema takvom pojedincu. Ukoliko je čovek izgubio posao iz ovog ili onog razloga, ukoliko je čovek postao finansijski nesposoban na neki način i u potrebi je, onda je i to ispravan primalac finansija sa Božijeg računa. Možda neko i ne vidi ovo kao neku službu, ali poslužiti bratu u potrebi jeste služba samo po sebi.

U ovom slučaju, naravno, ne može čovek da traži da mu taj izdatak bude porezna olakšica. U ovakvoj situaciji neće biti moguće da se nekom smanji porez zbog ovakvog davanja. Čak i neko ko ide na seminar kvalifikovao bi se za ovu kategoriju, a ja sam lično zahvalan, jer kada sam ja išao na Biblijski koledž i na seminare, ljudi pojedinci bili su voljni da me podrže u mojim potrebama iako za to nisu mogli dobiti porezne olakšice. Ovo je način kako čovek može dati bez da traži porezne olakšice. Ovo je vredan peti primalac; brat u potrebi.

ZAKLJUČAK

Ovo su Biblijski principi davanja i čovek mora da pažljivo koristi i da primenjuje ove principe pod davanjem Novog Zaveta. Ne može se previše naglasiti da vernik nije pod Mojsijevim Zakonom. Vernici ne daju na temelju desetka, već oni daju na temelju principa Novog Zaveta, a to je milosno davanje ili Duhom kontrolisano davanje.

Napomena prevodioca: Za prevod ovog MBS-a činilo mi se dobro da prevodim Biblijske tekstove iz Engleske verzije prevoda koja je korištena u ovoj studiji. Pri tome mi je od velike pomoći bila Varaždinska Biblija – izdanje Hrvatskog Biblijskog Nakladnika, 2012.

Koristio sam i Savremeni Srpski Prevod u izdanju Hrišćanskog evangelizacionog centra iz Bačkog Petrovca.

Prevod: Branko Gotovac 2019.